

het budgetrecht omverwierp, waarop hier te lande sinds onheuglijke tijden de volksvrijheden gegrondvest waren¹⁾.

Het is bekend, hoe de Vorst ook op andere manieren de financiën aan het toezicht der Staten-Generaal onttrok, stellig tegen de grondwet in. Regeeringspersonen of kamerleden, die op zulke vergrijpen wezen of iets anders deden, dat hem ongevallig was, werden met verlies van ambten, titels of jaargelden gestraft. De Raad van State werd lang niet altijd geraadpleegd. De ministers waren slechts commiezen; het doet er niet veel toe — schrijft de eene Engelsche staatsman aan den anderen — wie er in Nederland minister is, de koning beslist toch alles²⁾. Zelfstandige personen werden uit zijn omgeving verwijderd, niet alleen de bazige Van Hogendorp, maar ook een buigzaam man als Falck. Die onder Napoleon gediend hadden, Van Maanen b.v., waren hem het aangenaamst. Falck moest hem zelfs meer dan eens waarschuwen, dat hij zich moest wachten voor den schijn van ondankbaarheid jegens de oude aanhangers van zijn huis³⁾. Dezen klaagden al, dat de Prins patriotsch geworden was. Dat zeggende, doelden ze op het begeven van ambten, maar in het algemeen kan men zeggen, dat de Patriotten en Oranje elkaar nu gevonden hadden. Zij waren „de ijverigste voorstanders der onbepaalde monarchie” geworden,⁴⁾ terwijl de Prins, anders dan zijn vader, voor de nieuwe denkbeelden toegankelijk bleek. De Fransche wetgeving, administratie en belastingen nam hij vrijwel ongewijzigd over.

Het is waar, op sommige punten keerde hij tot het oude terug. De adel kreeg weer staatkundige voorrechten. Wel verwierp hij de instelling, door Van Hogendorp gewenscht, van een stand van rijksgraven en pairs met zitting in de Staten-Generaal krachtens geboorterecht en voor hun leven

¹⁾ De Bosch Kemper, Staatkundige Gesch. tot 1830, p. 540—42.

²⁾ Granville aan Canning, 14 Mei 1824, Gedenkstukken 1815—25, I p. 183.

³⁾ Falck, Gedenkschriften p. 119.

⁴⁾ Brieven van Van Hogendorp, V p. 83.